

GAZETA W. XIĘSTWA POZNAŃSKIEGO

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamiński w Poznaniu.

Telegraficzne wiadomości.

Triest, 21. Grudnia. — Statek parowy przywozi wiadomości z Konstantynopola z d. 12. b. m. Według podania gazety triestkiej spodziewano się w Konstantynopolu wypowiedzenia wojny ze strony Persyi. Firman potwierdza na nowo udzielone Serbii przywileje. Głoszą, że kapudan basza będzie złożony z dowództwa. Na morzu czarnem panowały burze podczas odejścia statku parowego. Prim wrócił do Konstantynopola z teatru wojny.

Tenże statek przywozi wiadomości ze Smyrny z d. 14. b. m., według których wewnątrz kraju przyszło do wybuchów fanatycznych przeciw chrześcijanom.

Berlin, 23. Grudnia. — Naj. Pan raczył nadać żandarmom pieszym Hense w Neustadt-Magdeburgu, i Fryderykowi Adam w Stolbergu, tudzież konnym żandarmom Karolowi Wagenführ w Schwanebeck, Konradowi I. w Sangershausen, Johnowi w Cölleda i Fryderykowi Dockhorn w Gross-Bodungen, powszechną oznakę honorową.

Berlin, 22. Grudnia. — Kreuz-Zeitung donosi, że w mundurach będzie zaprowadzona większa jednolitość u kawalerii liniowej i landwery. — Uzary otrzymają od nowego roku zamiast dolmanów z futrem atyle w kolorze dolmanów a ulani zamiast kurtek ulanki.

(Kor. Cz.) Po kilkudniowej przerwie izba druga oczekiwała się przeciw wczoraj plenarnego posiedzenia, które, jeżeli mię pamięć nie myli, było trzeciem z porządku od otwarcia sejmku. Ministrowie przedłożyli na niem projekta do praw, między którymi najważniejsze te, które odnoszą się do nieustającej kwestyi o ordynacyi gminnej; obok nich projekt prawa o małżeństwach cudzoziemców z krajowcami, i inne podrzędnego znaczenia. Na porządku dziennym stało najprzód sprawozdanie z niektórych wyborów, między niemi asesora Wagenera, byłego redaktora N. pr. gazety, który izba przyjęła z powszechnym śmiechem, nie tyle z powodu wyboru samego, co z zawiedzionej publiczności, licznie zebranej na trybunach w nadziei, że wybór ten da powód do ciekawej dyskusyi. Następnie obradowano nad wnioskiem p. Wentzla, dotyczącym zatrudnienia pracą aresztantów po za lokalami więziennymi, do której to kwestyi rozpoznania wybrał postanowiono komisją z 14 członków złożoną. Nakoniec przyjęto bez dyskusyi rozporządzenie rządowe, dotyczące zniesienia niektórych cel, przyjętego przez Zollverein i Steuerverein. Na tejże sesyi prezydent izby oznajmił, że na ręce jego nadesłanem zostało z Poznania pismo, którego autor oświadcza niezadowolnienie swoje z polityki ministra prezydenta w sprawie wschodniej, co także dało powód do rozśmieszenia izby. Nieznany polityk poznański nie ośmiesza zapewne w dziennikach pomścić się za doznana zniewagę w izbie. Radzimy mu, aby się udał do redakcyi Hamburger Nachrichten lub Independance Belge. Przy końcu sesyi prezydent oznajmił izbie, że przed świętami jedną tylko jeszcze naznaczy sesyę na 19. b. m., której przedmiotem obrad będzie projekt do prawa względem budowy kolei żelaznej wrocławsko poznańskiej. Tymczasem znaczna ilość posłów już do wczorajszej sesyi rozjechała się, i być może, że na przyszłość nie będzie kompletu do obrad. Po świętach izby zebrać się mają w dniu 4. Stycznia.

Zwycięstwo floty rosyjskiej nad turecką pod Sinopę pomieszało zupełnie wojenne szyki dziennikarskich sprzymierzeńców Turcyi w Niemczech. Nie mogąc już dziś zaprzeczyć faktu, równającego się prawie znaczeniem swem zniszczeniu floty tureckiej pod Nawarynem, starają się przyćmić go szumniejszymi opisami zwycięstw tureckich w Azji, do których im dostarcza materiału Journales de Constantinople; a czynią to z tem większą pewnością, że wiedzą, że w sprawozdaniach swych zbitymi tylko mogą być przez raporty rosyjskie, które naturalnie nie zasługują na ich wiarę. Śmiechu jest prawdziwie godna jest owa stanowczość, z jaką o wszystkim, co z Turcyi przychodzi, lub na jej korzyść wypada, przemawiają dziennikarze jej sprzymierzeńcy w Niemczech. Po między tutejszemi dziennikami odznacza się szczególnie tego rodzaju stronnictwem poważny zakładnik i dobrze redagowany dziennik Nationalzeitung, przymuszony dziś bronić się przeciwko angielskiemu dziennikowi Daily News, który go wysmiał z powodu „lukubracyjnych” jego o stanowisku i widokach Rosyi w sprawie wschodniej rozumowań. Szkoda, że rzeczony angielski dziennik sam nie strzegł się podobnych lukubracyi, dowodząc w numerze z 9. b. m. w artykule o Syberyi, że

ludność tego kraju, która ma coś z ducha Yankee, w sobie może z czasem być pierwszą, która strząśnie z siebie panowanie petersburskie (sic!). — Inny punkt w sprawie wschodniej, zajmujący obecnie głównie wszystkie dzienniki europejskie, nie wyjmując tutejszych, odnosi się do protokołu wiedeńskiego podpisanego przez cztery mocarstwa europejskie, oraz do noty — niewiadomo zbiorowej czy nie — przesłanej do Konstantynopola, jako wspólna wola, powiedzmy raczej życzenie, czterech rzeczonych państw. Oficjalna prasa europejska, mianowicie zachodnia, tak wielki przycisk na oba te akty z początku położyła lub dotąd go kładzie, że dzienniki zaczęły się już upierać pomiędzy sobą, od kogo najprzód myśl do tak szczęśliwego porozumienia się wyszła, i rozumie się, że ten Anglii, ów Francyi, tamten Austrii, inny nareszcie Prusom przypisuje. O rzeczywistej osnowie obu aktów trudno rozpoznać, zanim dyplomacya uzna potrzebę ich ogłoszenia. Tymczasem nie zawadzi zastrzedz sobie honoru pierwszeństwa w umożliwieniu nowych układów, na przypadek, gdyby przez nie sprawa wschodnia pokojem zakończyć się miała. Dziwna, że opinia europejska, ile widac z dzienników i korespondencyi, nie wielką pokłada w nich wiarę; muięj jeszcze wierzy w głośnie zapewnienia dzienników zachodnich, jakoby protokół wiedeński był podstawą zaczepnego i odpornego aliansu pomiędzy czterema europejskimi dworami. Alians taki byłby zaiste bardzo pożądanym Francyi i Anglii, które powagę swoją wystawiły na szwank przed opinią europejską, trzymając floty swoje w bezczynności, jakiej w podobnych okolicznościach historyi nie zna zapewne drugiego przykładu: Jakoż zwycięstwo morskie odniesione przez Rosyan miało w Paryżu i Londynie bardzo nie miłe sprawić wrażenie tak, że zapomniano prawie o świeżo podpisanym protokole wiedeńskim. Zdaje się, że stosunki państw europejskich tak się już pokrzyżowały, że interesów bieżących nie podobna już protokolarnie załatwiać. Tutaj przynajmniej w sferach dobrze informowanych nie przywiązują do protokołu wiedeńskiego innego znaczenia, jak to, że cztery państwa europejskie znów podobnie, jak w miesiącu Sierpniu, pośredniczyć będą wspólnie pomiędzy stronami wojującymi. O aliansie nikt tu nie myśli. Prusy stoją jeszcze, mimo protokołu wiedeńskiego, na tem samem stanowisku, które p. Manteuffel określił tak wyraźnie w mowie tronowej.

Sprzecznie z dawniejszą wiadomością słyhać teraz, że konferencye celne zakończą się dopiero w połowie przyszłego miesiąca. — Układy handlowe z Belgią rozbiły się na niczem. — Dotąd wszyscy już prawie bi-kupi katolicy w Prusiech nakazali publicznie modlić się za uciśniony kościół w Badeńskim. Mówią tu, że Austria mimo dotychczasowego mileżenia swego, przecież w końcu pośredniczyć będzie w badeńskiej sprawie kościelnej. — Od dzisiaj rano pada tu ciągle śnieg tak, że ulice zupełnie już zasłane.

Gdańsk, 21. Grudnia. — Dziś po raz pierwszy oświetlono u nas ulice gazem.

Frejburg w Badeńskim, 18. Grudnia. — Jezuitów u nas stanowczo teraz wydalon.

Rossya.

— Z Petersburga, 13. Grudnia. Reskrypt cesarski, wydany do naczelnika głównego morskiego sztabu J. C. mości, admirała księcia Menszykowa.

Ks. Aleksandrze synu Sergijusza. Zwycięstwo pod Sinopą dowodzi znowu, że nasza flota Czarnomorska, godnie wypełnia swe przeznaczenie. Z szczerą, serdeczną radością polecam wam oświadczyć walecznym marynarzom naszym, że dzięki? im za czyn, dokonany dla sławy Rosyi i dla honoru flagi Roskiej. Widzę z zadowoleniem, że flota raska pamięta o Czesmie, i że prawniki godnie są swych pradziadów. Pozostaję ku wam na zawsze niezmiennie przychylnym. Na oryginale własną J. C. mości ręką napisano: „i wdzięcznym” „Mikołaj.”

S. Petersburg, dnia 29. (s. v.) Listopada 1853.

Nowiny dworu. Z Petersburga, dn 12. Grudnia. — Wczoraj, z powodu świetnego zwycięstwa, odniesionego w 14. (v. s.) z. m., pod Ahalcykiem przez jen. leut. ks. Andronnikowa, i zniszczeniu eskadry Osmana baszy, w przystani Synopy, 18. (v. s.) przez viceadmirala Nachimowa odśpiewane zostało w wielkiej kaplicy dworskiej, pałacu zimowego, uroczyste Te Deum dziękczynne, w obec Naj. cesarstwa i rodziny cesarskiej. Członkowie rady państwa, senatorowie, ministrowie, dwór, generałowie, oficerowie gwardyi, oraz wojsk lądowych i morskich, niemiej o-

soby znakomite obojga płci prezentowane, znajdowały się na tym obrzędzie, w czasie którego strzelano salwy z dział fortcey st. petersburskiej.

Z rana tegoż samego dnia Tedeum solenne odśpiewane zostało we wszystkich kościołach stolicy.

Wieczorem miasto i teatry były illuminowane.

W dniu wczorajszym, bar. de Werthern, sekretarz legacji pruskiej, miał zaszczyt być przedstawionym cesarstwu.

Kopia reskryptu J. C. W. wielkiego księcia jen. admirała, do dymisyonowanego radcy tajnego J. G. Zeleznowa, z 19. List. (v. s.) 1833.

Janie synu Gregorza! Nadzwyczaj mi jest bolesno, że poraz pierwszy, kiedy zdarza się pisać do was, zmuszony jestem wspomnieć o nie-szczęściu, jakie was spotkało. Sławny zgon syna waszego, który poległ przy wzięciu przez nasz parostatek, parostatu egipskiego: „Pervaz Bahre” zasmucił nas tymbardziej, że znałem porucznika Zeleznowa jeszcze jako júnkra przy samym początku jego służby, i potem kładłem go w liczbie najwięcej odznaczających się oficerów morskich, którzy mogli być nader pożytecznymi swymi zdolnościami, gorliwością i chwalebą dążnością. Ojcowskie serce wasze znajdzie ulgę swęj boleści w gorącej modlitwie do Najwyższego za poległego w walce, a jako Rosyjaninowi i wier-nemu poddanemu, pociechą wam będzie niezawodnie myśl, że syn wasz poległ z honorem pod flagą ruską w bitwie, która zostanie pamiętną w kronice floty ruskiej.

Rozkazałem pomieścić nazwisko porucznika Zeleznowa na marmurowej tablicy w cerkwi morskiego korpusu kadetów, izby nasi oficerowie morsey, od dzieciństwa przywykali wymawiać takowe z poszanowaniem.

Chciejcie być przekonani o szczerem współczuciu mojem waszego zmartwienia, pozostaje na zawsze dobrze życzącym.

Na oryginale własną J. C. Wysokości ręką napisano:

Konstanty.

— Journal de St. Pet. z dnia 29. Listopada (11. Grudnia) 1853. w dodatku drugim czytamy:

Wczoraj 28. Listopada wieczorem, Jego ces. Mość, otrzymał następny raport od jenerała-adjutanta księcia Menszykowa:

„Rozkazy Waszjej ces. Mości, wykonane zostały w sposób jak naj-swieżniejszy przez flotę morza Czarnego. Pierwsza eskadra turecka, która poważyła się wystąpić do walki, zniszczoną została w d. 18. b. m. przez vice admirała Nachimowa. Admirał turecki Osman basza, który nią dowodził został raniony, wzięty do niewoli i przywieziony do Sewastopola.

Nieprzyjaciół stał w zatoce Synopy, gdzie wspierany przez baterie lądowe, przyjął bitwę. Zniszczyliśmy mu 7 fregat, 1 sloop, 2 korwet, 1 parostatek i kilka okrętów przewozowych. Pozostał mu tylko jeden parostatek który ocalał skutkiem szybkości swego biegu.

Ta eskadra o ile się zdaje, była też sama, którą uzbrojono dla zajęcia Sukum i podania ręki Góralom (Kaukazu).

Straciliśmy 1 oficera niższego i 33 majtków, w zabitych, a 230 w ranionych. Niemam jeszcze szczegółów spisanych, bo adjutant mój pod-pułkownik Skalkow, wiozący ten raport, będzie mógł sam ustnie wiele ich opowiedzieć.

Za to świetne zwycięstwo Jego ces. Mość, raczył udzielić odnaczenia i nagrody następujące: vice admirałowi Nachimow, dowódcy 5ej dywizji floty, order Sgo Jerzego 2 kl.; jenerał-adjutantowi Kornilow, wielki krzyż 2 kl. orderu S. Włodzimierza; kontr-admirałowi Nowosil-skiemu, p. o. dowódcy 4 dywizji floty, order Sgo Jerzego 3 kl.; kontr-admirałowi Panfilow, order S. Włodzimierza 3 kl.; kapitanom okrętów, pierwszego rzędu Istominowi, dowódcy okrętu „Paris”, i Kuzniecowi, dowódcy okrętu „Rostislaw”, stopień kontr-admirałowi; kapitanom okrętu drugiego rzędu Baranowskiemu, dowódcy okrętu „Cesarzowa Marya”, i Jeromyszewowi, dowódcy okrętu „Wielki Xiążę Konstanty”, stopień kapitanów okrętu pierwszego rzędu; sztabs-kapitanom: Budiszczeu, dowódcy fregaty „Kulewcz”; Spiczyn, dowódcy fregaty „Kagul”; de Kern, dowódcy parostatu „Odessa”; i de Stoffregen, do-wódcy parostatu Chersones, stopień kapitanów okrętu drugiego rzędu; lejtnantowi Ostreno, pierwszemu adjutantowi 5ej dywizji floty, stopień lejtnanta kapitana; kapitanowi okrętu 1go rzędu 32 ekwipażu floty Ku-trowowi, dowódcy okrętu „Tri-Swiatitelia”, order S. Włodzimierza kl. 3; kapitanowi okrętu 2go rzędu Protopopow, dowódcy parostatu „Krym”, order S. Anny 2 kl.; podpułkownikowi Skolkow, adjutantowi szefa sztabu jeneralnego marynarki, stopień pułkownika i tytuł adjutanta Jego ces. Mości. Oficerom wyższym każdego okrętu, order S. Włodzi-mierza kl. 4 z kokardą; osadom zaś: 10 znaków orderu wojskowego na kompanię i roczny żołd wszystkim majtkom, którzy udział mieli w bitwie.

Wiadomości od granicy Tureckiej kraju Zakaukaskiego. Po świetnej rozprawie d. 2. List. przy Bajandur, w której 30 tysięczna armia Seraskiera Abdil baszy, została odpartą w Arpaczaj przez 7 naszych batalionów, nieprzyjaciół ograniczał się próbowaniem wtargnięcia w granice Gurii, oraz na północ od Alexandropola i w okręg Armiański, ale wszystkie te usiłowania zostały odparte z znaczną dlań stratą. I tak:

4go List odkomenderowana przez jen. lejtnanta ks. Bebutowa z Alexandropola milicya, pod dowództwem pułkownika ks. Orbeljana, napo-tkała nieprzyjaciela, który przeszedł r. Arpaczaj na północ od Alexan-dropola, i wtargnął do wsi Ali Kilisi. Pułkownik, ks. Orbeljan, w celu atakowania Turków, rozdzielił swój oddział na dwie części, i z jedną uderzył na nieprzyjaciela we wsi będącego, a drugą starał się odciąć mu drogę odwrotu od Arpaczaja. Zgniecen i odparci łupieżcy, porzuciwszy zdobycz, szukali pojedynczo ratunku, pozostawiając w naszym ręku do 20. ciał zabitych i do 24 jeńców; z naszej strony strat nie było.

5. i 7. List., na przodowych posterunkach granicy Guryjskiej, mili-cya odparła napad Turków na nasze stráže przy rzece Sepi, równie jak od strony Legwa i Kakuty na posterunek Czelokski. Nieprzyjaciół i tu cofnął się z wielką stratą.

Również pomyślną była rozprawa oddziału Erywańskiego, pod do-

wództwem pułkownika Kolubakina, który podczas przedsięwziętych re-konesansów, stoczył dwie pomyślne utarczki z Kurdami. Ci ostatni uszli z placu, pozostawiając w naszych rękach 25 ciał z pomiędzy swoich zabitych i 7 jeńców. Obecnie oddział Erywański, postępujący pod do-wództwo jenerał-majora Nazarowa, skoncentrowany jest w okolicach Eczmiadzinu.

Otrzymane teraz szczegóły rozprawy pod Achurem, są nowym do-wodem doświadczonego mężstwa naszych wojsk. Oto szczegóły tej dziańskiej walki:

6. Listop., Turcy w znacznej sile atakowali mały oddział naszych, składający się z dwóch rot Białostockiego i dwóch — Brzeskiego pułku piechoty, które broniły Achuru, zasłaniającego komunikacją Achal-czyku z Gori, przez wąwóz Borżomski. Dowodzący rotami, dowódca Białostockiego pułku piechoty, pułkownik Tolubiejew, powziawszy wiadomość o zbliżeniu się Turków, zajął pozycję zakrywającą zupełnie wąwóz, przez który prowadzi jedyna droga do Gori. Turcy, postano-wiwszy za jakąś cenę przedrzeć się przez tę drogę, całą noc powta-rzali ataki na garstkę mężnych wojsk Rosyjskich. Niejednokrotnie pie-chota nasza uderzała bagnietem na nieprzyjaciela, jak skoro ten odważał się przybliżyć ku pozycji. Nocą, oddział Achurski otrzymał w posiłku jeszcze jedną rotę pułku Białostockiego i 5 secin Gruzyjskiej milicyi pieszej.

Tymczasem, na wiadomość o natarciu nieprzyjaciela, pospieszył z Borżoma na wzmocnienie oddziału dowódca Brzeskiego pułku pie-choty, jenerał-major Brunner, z trzema rotami powierzonego mu pułku. Nieprzyjaciół otrzymał posiłki w regularnej piechocie i kawalerii z 2ma działami.

O 7. godz. rano, jenerał-major Brunner przybył na miejsce roz-prawy, i uszykowawszy swój oddział w dwie linie, posunął go z bagnetem na nieprzyjaciela, którego regularne wojska ruszyły również ze swęj pozycji do ataku. Uderzenie nasze było nie do odparcia: Turcy nie wytrzymali takowego i zaczęli uciekać. Wtedy jenerał major Brunner puścił za rozpieczętym nieprzyjacielem, drugą swą linię, i goniąc tuż za nim, pędził go przeszło 7 wiorst.

Trofeami tej świetnej rozprawy, wygranej przez samą piechotę, bez jazdy i artylerii, były: jedno działo nieprzyjacielskie, 4 sztandary, 3y znaczki, mnóstwo broni, rzesztunków i amunicji.

Nieprzyjaciół pozostawił w naszych rękach samych zabitych 90 ludzi, o ranionych jego niewiadomo. Z naszej strony poległo: niższych stopni 4; raniono: oberoficerów 3, niższych stopni 26; milicyantów zabito 2ch, raniono 4.

Naj. Pan, otrzymawszy najpoddanniejsze doniesienie o tem zwycię-zwie, najwyżej raczył udzielić: jenerał majorowi Brunner, order sgo Jerzego klasy IV; pułkownikowi Tolubiejew złotą pólśzablę, z napisem: za waleczność; dowódczom rot, każdemu order sgo Włodzimierza kl. IVej z kokardą; żołnierzom na rotę po trzy znaki orderu wojskowego, a milicyantom odpowiednio jak i piechocie. (Gaz. Rzq.)

— W dniu 4. Grudnia uroczyste nabożeństwo dziękczynne, odpra-wione zostało we wszystkich kościołach Moskwy, z powodu ustania w tej stolicy epidemii cholery.

— Journal de St. Petersburg ogłasza postanowienie ministra skarbu, że wprawdzie okręta handlowe, pod flagą neutralną mogą swobodnie żeglo-wać na morzu czarnem; gdyby jednak okręta strażnicze rosyjskie odkryły na którym z nich broń i amunicję, czyli tak zwaną kontrabandę wojenną, okręt taki zabranym będzie jako dobra zdobycz.

Francya.

Paryż, 19. Grudnia. — Według postanowienia cesarza, przewo-dniczyć będzie książę Napoleon w komisji, która stanowić będzie o przypuszczalnych przedmiotach na wielką przemysłową wystawę w roku 1855. Komissya jeszcze tu nie jest stanowczo złożona i mnóstwo osób zgłasza się do zasiadania w niej.

— Wszystkie damy mające przystęp do dworu wystąpią w płaszczach dworskich, czemu się bardzo z początku sprzeciwiały.

— Proces zanieiony w Rzymie o rozwód księcia Canino nie będzie wyrokiem rostrzygnięty w skutek zakazu cesarza, któremu według kon-stitucyi służy prawo rostrzygania spraw spornych pomiędzy członkami jego rodziny. Dekret ten niebędzie umieszczony w Monitorze na usilne staranie się księcia Hieronima.

— Towarzystwo napoleońskie Le Globe dziś otwartem zostało wielkim obiadem, przy którym przewodniczył jenerał de Bar. Spełniano toasty na cześć cesarza i cesarzowej, Belmontet wniósł zdrowie cesar-skiej dynastji, którą nazwał tarczą teraźniejszości i dzwignią przyszłości.

— Akademia umiejętności wybrała dziś pana Elie de Beaumont w miejsce zmarłego Arago, stałym sekretarzem umiejętności matema-tycznych.

— Zima urzędowa będzie bardzo świetna. W dniu 1. Stycznia od-będzie się w Tuileries przyjęcie wieczorne, rodzaj rautu, na który pan-ny nie będą przyjmowanymi; będzie to inauguracja obowiązkowego płaszcza dworskiego. Podobno osoby, które na ten raut nie przybędą, chyba że się wytłomaczą istotnymi i ważnymi przeszkodami, nie otrzy-mają więcej zaprosin. Płaszcz dworski cesarzowej będzie z lamy srebrnej, z blondyną srebrną, kwiatami obrzucony; płaszcze te będą rozmaitego koloru; wiadomo, że się przypinają w pasie; haftowane pszczoły wolno nosić tylko członkom rodziny cesarskiej. Oprócz tego zebrania w dzień Nowego Roku, cesarz naznaczy tygodniowe dnie przyjęcia, zaproszenia seryami rozsyłane będą; inne dni wyłącznie na prezentacje przeznaczo-nymi zostały. W dniu 31. Grudnia księżna Matylda ma dać wielki bal dla cesarstwa. — Niektóre mocarstwa europejskie zwróciły baczniejszą uwagę na Stany Zjednoczone Ameryki i ich dążność ku rozszerzaniu się coraz większemu. — W Washingtonie i New-Jorku oddawna myślą o przyłączeniu do Stanów Zjednoczonych Kuby, tej królowej Antyllów. W Madrycie, widzą to nie najlepszym okiem, ale to niewystarcza; za-kazano więc niedawno wprowadzania dziennika Courier de New-Jork, po francusku redagowanego przez pana Galliardet, współpraco-

wnika pana Dumas w „Tour de Nesle.” Teraz zaś w Paryżu układają projekt dziennika pół francuskiego a pół hiszpańskiego, który ma działać na Amerykę południową. Bronić on będzie w Ameryce interesów Eropy i rozbierać zaborczą politykę Stanów Zjednoczonych. Podobno Anglia nie odmówi poparcia temu przedsięwzięciu hiszpańskiemu. — Drugi tom Pamiętników Dra Veron, który miał wyjść 1. Grudnia, wydanie dopiero 10., powodem opóźnienia jest dość ciężka słabość doktora. Po przedzi ten tom przedmowa, w której doktor ma wykazać, że niesprawiedliwie przypisują tę książkę panu Malitourne; coś podobnego wspomina A. Dumas w jednym ze swych feljetonów. Innych jeszcze pamiętników kilka zapowiadają. Pan Thiers, całkiem rozczarowany co do ludzi i co do rzeczy, zamknął się zupełnie. Wiście chodzi, że literatura i historia nie jest jedynym jego zajęciem. Wiadomo, że znakomity autor tylu dzieł poważnych i sprawiedliwie szacownych, zawsze był wielkim miłośnikiem malarstwa i rzeźby. Jego zbiory uchodzą za najciekawsze w Paryżu; teraz myśli on napisać rys postępu sztuki od 1830 do naszych czasów. To dzieło ma być wybitem tylko w 50 egzemplarzach i rozdaniem pomiędzy przyjaciół. Byłby to wypadek i upragniony i smutny zarazem; upragniony bo broszura byłaby pracą ważną; smutny, bo pan Thiers nie zaszedł jeszcze tak daleko w lata, by miał już dziś zostać Nestorem. Pan Lamartine też chciał dowiedzieć, że już wyszedł całkiem z niebezpieczeństwa, a ostatni numer jego Conciliateur wyszedł wcześniej jak zwykle. Obejmuje on artykuł ciekawy pod wszelkim względem; studium nad Cromwellem, która to postać od dwóch wieków zapełnia rozumienia historyków i poetów. W ciekawym wstępie pan Lamartine oświadcza, że nie pójdzie bitymi już drogami; jedni z lorda Protektora zrobili człowieka ambitnego, drudzy oszusta z geniuszem; Lamartine widzi w nim głównie fanatyka.

Anglia.

Londyn, d. 19. Grudnia. — Z Osborne wysłano dwóch kuryerów do markiza Lansdowne, celem nakłonienia go, do przyjęcia teki ministerjalnej. Lord John Russel nieprzyjął ministerstwa spraw wewnętrznych.

— Jakiśmy przepowiedzieli, publiczność angielska niewierzy objaśnieniom Timesa i Chronicle, dla czego lord Palmerston wystąpił z ministerstwa. Posłuchajmy, co mówią w tej mierze tygodniki. Era dziwi się odkryciu Timesa, że lord Palmerston mniej jest liberalnym, jak Aberdeen albo jak Newcastle, Gladstone i Herbert, którzy daleko później jak on opuścili obóz torysowski. The Weekly Dispatch oświadcza, że niewierzyliby Timesa oświadczeniu, chociażby ono wprost wyszło z ust Palmerstona. Być może, że lordowi Palmerstonowi niepodoba się reforma Russla, ale to nie jest jedyną przyczyną nieporozumienia się w gabinecie Aberdeena. Lord Palmerston może mieć dobre powody, do podania reformy za przyczynę wyjścia z gabinetu, aby zagranica niepoznała głębszej przepaści, która się otworzyła w łonie gabinetu. Weekly News: dla czego dano dymisję lordowi Palmerstonowi przed dwoma laty? Bo był przeszkodą, bo nie chciał się znośić z lubionym domem orleańskim, jednym słowem, bo niemiślał jak Koburg, tylko jak Anglik. Ta sama przyczyna ten sam skutek spowodowała.

— Dziennik torysowski The Pres czyni znów odkrycia. Lord Clarendon miał przed rzezią pod Sinopą przyjąć austriackie propozycje, żądać zawieszenia broni, bez żądania rękojmi względem opuszczenia księstw naddunajskich przez Rosyan — chociaż w skutek tego złamał dane słowo parlamentowi. W skutek tego otrzymał lord Stratford instrukcje, którym trzeba nieszczęście pod Sinopą przypisać. Lord Stratford nawet wstrzymywał flotę turecką od poparcia okrętów przewozowych, ponieważ przywołał do siebie kapitana Slade (Mushavera baszę i upomniał, że gdyby się z flotą turecką udał na morze, uwikłałby Anglię, której jest poddanym, w wojnę z Rosją. Co większa, Dundas groził, że w tym przypadku wróci na morze Środladne! W tuileriach z tego powodu panowało jak największe oburzenie. Ludwik Napoleon zawołał, że związki z Aberdeensem go poniżają i że prędzej Walewski niż Brunow (poseł rosyjski) Londyn opuści. Dziś nawet nie torysowski dzienniki wynurzają podobną obawę.

— Times i Chronicle powtarzają dziś swoje zapewnienia o powodzie wystąpienia lorda Palmerstona z gabinetu i dla tego dają, chociaż słabym zadaniem w trąbki wojenne. Cierpliwość narodu, mówi Chronicle, wyczerpie się po odrzuceniu ostatnich propozycji przez Rosję. Nowych układów, mówi Times, Anglia nie rozpocznie. Sądzymy, powiada Chronicle, że połączona flota znajduje się już na morzu Czarnym, teraz obaczy cesarz Mikołaj, że stanowczo teraz myślimy. Rzecz jest naturalną według Timesa, że ponieważ Rosja jako mocarstwo prowadzące wojnę na morzu Czarnym, ma prawo przetrząsania okrętów neutralnych, przeto potrzeba mieć dostateczną liczbę okrętów na owych wodach, aby Rosja nienadużywała tego prawa przetrząsania! Times uważa to, za słuszny obrachunek, prowadzony na korzyść Tur-

cyi, który nawet przeważa obsadzenie księstw naddunajskich. Chronicle dodaje jeszcze naiwnie, że cesarza usposobi bardziej po wojennemu wystąpienie z gabinetu lorda Palmerstona, jak tryumf pod Sinopą i wypowiedzenie wojny ze strony Persyi.

— Advertiser domysla się, że w miejsce Palmerstona nastanie Carl of Granville przyjaciel od serca księcia Alberta. Takićklesze zapobiedz tylko może manifestacja ludu.

Turecja.

— Austr. koresp. potwierdza wiadomość podaną przez francuskie dzienniki o wypowiedzeniu wojny porcie przez Persję.

— Dzienniki dalmackie donoszą, że na dniu 11. b. m. 2500 tureckiego wojska pod dowództwem bimbaszy Ibrahim beja Alabejowicha w Mostarze ruszy do Grahova, ponieważ Czarnogórcy sposobią się do napaści na terytorium tureckie. Drugie dwa tabory z 1600 ludzi złożone ruszą za pierwszym oddziałem.

— Wiedeńskie dzienniki zaprzeczają, aby zając miała bitwa po Salca, twierdzą, że pod tą wsią przyszło tylko między strażami do utarczek. Tymczasem korespondent gazety wrocławskiej utrzymuje, że pod rzezoną wsią stoczyli zaciętą bitwę Turcy z Rosyanami.

— Patrie donosi z Azji, że w prowincji Eriwan okręg Nakchiwan (w rosyjskiej Armenii) powstał przeciw Rosji. Kraj ten zamieszkują Armenicy i Muzulmani, którzy niechętnie znosili jarzmo rosyjskie, a teraz są uciemiężani. Gubernator Eriwanu rozkazał nabór w tym okręgu i wielu młodzińców z pierwszych rodzin kazał odstawić do wojska rosyjskiego. Oprócz tego rozkazał dostarczyć armii swojej wielki trybut w płodach ziemi.

— Według prywatnej korespondencji z Konstantynopola stoczyli bitwę Rosyanie nad Terekiem, celem utrzymania komunikacji między Tyflisem a morzem czarnym. Walka ta niedoprowadziła do zamierzonego celu i wszystkie pokolenia w Czerkiesyi Georgii powstały.

Konstantynopol, 8. Grudnia. — Wczoraj przybył tu statek parowy Lloyd z Warny z jenerałem Primem i porucznikiem Wagemannem. Dowiadujemy się także o scenach barbarzyńskich, które zaszły nad Dunajem. Podobno pod Kalafatem ochotnicy tureccy (baszi bosuk) poodcinali głowy Rosyanom poległym i pozatykali je na dzidach i przynieśli je Achmedowi baszy, który wszelkimi sposobami starał się ich odwieść od tego, mówiąc, że to już nie jest w zwyczaju. — Co się tyczy formacji kozackich pułków z Chrześcijan, ta spiesznie postępuje. Konie niezmiernie podrożały.

Wypadek smutny dla Turcji pod Sinopą, nie ostanie bez skutków. Wojska podzielone są na Azję i Europę. Morze więc czarne bardzo przeto jest ważnem pod względem komunikacji. Kto panem zostanie na tem morzu, ten w końcu zwycięży. Już położenie Sewastopola ma pod tym względem wielkie znaczenie. Z tego powodu smieszna jest rzecz utrzymywać, że floty połączone nie wywierają wpływu stanowczego na tę wojnę. Tylko na tem morzu łatwo dowozić jest amunicją i wszelki rynsztunek wojenny wojsku, ponieważ drogi na tureckim terytorium daleko są gorsze niż na rosyjskiem.

Wiadomości handlowe.

Berlin, dn. 22. Grudnia. — Pszenica 85 — 93 tal., żyto 68 — 72 tal., jęczmień 51 — 54 tal., owies 33 — 35 tal., groch 68 — 76 tal., rzep zimowy 86 — 85 tal., rzepik zimowy 85 — 84 tal., olej rzepiowy 12½ tal., olej lniany 12½ — 12¾ tal., okowita bez beczi 32 tal.

Przybyli do Poznania dnia 23. Grudnia.

BAZAR: Żółtowski z Myszkowa; Koszowski z Jankowa; Wierzbinski z Starzych sadów; Łaszczewski z Jeżewa; Rekowski z Koszt; Kipski z Ludom; Jaraczewski z Jaraczewa; Dobry z Pierzchna; Wodpół z Jeżewa.

HOTEL RZYMSKI BUSCHA: Hr. Grabowski z Grylewa; Zychliński z Piaszków.

HOTEL BAWARSKI: Waszkiewicz z Grodziska; Drwęski z Lassowki; Łaszczewski z Grabowa; Kalkstein z Mielżyna; Lauken z Głogowa; Okulicz z Golini.

POD CZARNYM ORŁEM: Vrik z Rybitw; Niklas z Kruczyna; Suchorzewski z Tarnowa; Chylewski z Kazmorowa; Handke z Wir.

HOTEL DREZDEŃSKI: Linderau z Rostarzewa; Fredeking z Berlina.

HOTEL DU NORD: Radziejewski z Krucza; Korytkowski; Zyntkiewicz, Krzyżanowski z Swadzimia.

HOTEL PARYSKI: Meyn z Latalic; Krakowski z Lubina; Dydyński z Słowikowa; Ifland z Chlebowia; Szeliński z Michalowa; Baranowski z Gwiazdowa; Sławoszewski z Ustaszewa; hr. Sokolnicki z Murzynowa; Moszczeński z Goręcin; Ponikierski z Wiśniewa; Kotarski z Rumianku; Radouński z Siekierok.

HOTEL BERLINSKI: Jeithe z Jastrowa; Klein z Jankowa; Wieczorek z Chelma; Pluczyński z Łagiewnik; Banaszkiewicz z Sepienka.

POD ŻŁOTĄ GĘSIĄ: Kowalski z Wysozki; Skórczewski z Nekli; Ciesielski, Wierzewski z Sosnowka.

HOTEL WIEDENSKI: Niemojewska z Sliwnik; Raczynski z Biernatek; Raczynska z Orli.

POD ŻŁOTĄ SARNĄ: Laskowski i Wolański z Barda.

Teatr miejski w Poznaniu.

W niedzielę: nowo-uscenowane, **Gustaw**, czyli bal maskowy, wielka opera w 5. aktach Skribego.

W poniedziałek **Sterota z Lowoa**, dramat w 2ch oddziałach i 4ch aktach przez Ch Birchpfeiffer.

We wtorek: ostatnie przedstawienie w 4tym abonamencie: **Mieczownik**, komiczna opera przez Lortzinga.

Księgarnia Żupańskiego poleca na podarki na nadchodzące święta:

Album Wileńskie p. Wileczyńskiego wydane, składające się przeszło z 200 rycin . . . . . 300 —

Z tego zbioru sprzedają się i pojedyncze ryciny.

Album Kielisińskiego . . . . . 10 —

Bajki ilustrowane . . . . . 1 —

Dziewica Orleańska p. Libelta 2 20

Filozofia chrześ. p. Balmès . . . . . 1 —

Historia szkół w Polsce p. Łukaszevicza 4 tomy . . . . . 12 —

Legendy historyczne p. B. Kamińskiego 3 10

Legendy i podania zebrał Siemieński 1 —

List żelazny, tragedia w 5ciu odsłonach p. Małeckiego 1 10

Marynia, czyli rozmowy o pierwszych zasadach religii . . . . . — 25

Tal. sgr.

Nauki religijno moralne . . . . . — 7½

Nauka poezyi p. Cegielskiego 1 20

Narody na ziemiach sławiańskich przed

powstaniem Polski p. Lelewela . . . . . 7 —

Polska wieków średnich 3ci i 4ty tom

p. Lelewela 6 20

Pieśń o ziemi naszej, w ozd. oprawie . . . . . 2 —

Poezye Siemieńskiego . . . . . 1 —

Starożytności polskie 2 tomy . . . . . 10 —

Żywoć Tadeusza Tyszkiewicza skreślił

Kalinka . . . . . — 25

Wspomnienie o Kownie p. Bonawenturę z Kachanowa . . . . . — 15

Wypowiedzenie

3½-procentowych listów zastawnych.

Z odwołaniem się na Najwyższy rozkaz gabinetowy z dnia 15. Kwietnia 1842. (Zbiór praw Nr. 14. za rok 1842.) zawiadamiamy posiadzcicieli 3½-procentowych listów zastawnych, iż przy odbytem dziś według przepisów losowaniu 3½-procentowych listów zastawnych w terminie Św. Jana 1854. do funduszu umorzenia potrzebnych, następujące numery wyciągnięte zostały:

Nr. list zast.	D o b r a.	Powiat.
bież. amort.		

A. na 1000 Tal.

14	4360	Borowo	Kościan
19	3316	Chorynia	dito
5	1270	Chwalibogowo	Września
6	1271	dito	dito
4	3167	Chocicza	Pleszew
4	3612	Droszew	dito
9	1547	Dzierzanowo	Krotoszyn
2	1935	Drobnin	Wschowa
10	1223	Dręczkowo	dito
15	6356	Dąbrówka	Oborniki
2	5107	Gądk	Szrem
13	4800	Gryżyna	Kościan
4	911	Gutowy wielkie	Września
3	962	Gaj	Szamotuły
3	3675	Grodzisko	Pleszew
6	3329	Kuklinowo	Krotoszyn
4	1075	Kruchowo	Mogilno
2	1772	Leszno	Wschowa
36	1806	dito	dito
15	5927	Lewkowo i Karski	Odolanów
3	5041	Mielno	Gniezno
14	5052	dito	dito
9	2882	Mielżyn	dito
1	1089	Mierzewo	dito
2	2043	Małachowo	Szrem
5	5203	Nekla	Sroda
11	5209	dito	dito
4	4856	Nieczajna	Oborniki
21	4835	Obiezierz	dito
28	4842	dito	dito
6	1341	Oporowo	Szamotuły
3	6224	Osiek	Krob
3	688	Ocięż I. i II.	Odolanów
7	5363	Piotrkowice	Kościan
1	660	Recz	Wągrowiec
7	4916	Rogowo	Mogilno
15	5631	Rusocin	Szrem
15	1675	Rydzyńska	Wschowa
19	1679	dito	dito
29	1689	dito	dito
51	1711	dito	dito
71	1731	dito	dito
73	1733	dito	dito
85	1745	dito	dito
17	6471	Szymanowo	Szrem
20	2932	Smielowo	Września
4	1912	Turew v. Turwia	Kościan
12	1920	dito	dito
4	2400	Twardowo	Pleszew
1	2833	Węgielki	Września
3	3686	Wituchowo	Międzychód
1	991	Wolenice	Krotoszyn
15	5709	Włoskiejewki	Szrem
6	5058	Wijewo	Wschowa
32	4075	Wapno	Wągrowiec
10	659	Węgorzewo	Gniezno
2	1314	Zakrzewo	Pleszew
2	1355	Zegocin	dito
9	1362	dito	dito
1	452	Zakrzewo	Krob
7	5101	Zerniki	Szrem

B. na 500 Tal.

15	1350	Arcugowo	Gniezno
55	2645	Bednary	Sroda
11	3315	Buszewo	Szamotuły
17	2219	Bąblin	Oborniki
18	2369	Bielewo	Kościan
24	5136	Czacz	dito
17	848	Chelkowo i Karmin	dito
21	972	Czewujewo	Mogilno
12	3238	Chartowo	Poznań
96	657	Chrzan	Września
32	1115	Chwalibogowo	dito
12	4145	dito	dito
124	4949	Czerniejewo	Gniezno
106	3443	Chwałkow	dito
43	3049	Chocicza	Pleszew
10	1178	Ciechel	dito

Nr. list zast.	bież. amort.
----------------	----------------

D o b r a.

37	4590	Czekanowo
18	1894	Chojno II.
6	1797	Dębowa Łęka II.
15	1367	Dzierzanowo
18	988	Dzwonowo
41	2449	Działyń
46	4678	Dusina
48	6262	Dąbrówka
14	718	Fabianowo
22	4367	Górka
34	1218	Grąblewo
12	4229	Grabonóg
12	2546	Gowarzewo
37	773	Gutowy wielkie
12	4268	Goleńczewo
17	4703	Gronówko
17	3176	Jurkowo
10	4320	Krzyżanki
41	5722	Kawcze
24	2657	Krajewice
11	699	Kowalewo
47	740	Kromolice
20	4754	Lipno
14	834	Lwówek
15	3436	Łubowo
14	3948	Lissowki
40	5838	Lewkowo i Karski
7	1770	Łosiniec
14	943	Mierzewo
19	4469	Myszk
15	2307	Międzyzysie
16	6195	Nieszawa
70	4795	Obiezierz
71	4796	dito
23	6130	Osiek
9	1917	Osiek
19	3564	Otus
15	1188	Oporowo
43	4513	Odraw
18	4040	Popowo tomkowe
12	2464	Piotrkowice
20	3141	Popowo polskie
9	114	Pijanowice
11	2336	Parusewo
14	6370	Pakosław
12	664	Posadowo
8	1926	Piotrowo
184	1562	Rydzyńska
56	5554	Rakoniewice
14	1718	Skoraszewice
32	1910	Stworno
12	5993	Sworowo
10	2385	Sokolniki wielkie
11	1431	Ślupia wielka
36	6119	Siedlemin
14	3733	Skoraczewo
35	3018	Ślawno
36	4971	Stawiany
61	5576	Taczanowo
67	241	Wilkowo niemieckie
41	2943	Wojciechowo i Łowen-
		cice
48	5086	Wroniawy
12	1870	Wszemborz
9	1222	Wola czewujewska I. i II.
13	839	Wolenice
43	2966	Xiaż
93	2040	Zerkowo
9	2088	Zakrzewo

C. na 200 Tal.

36	1201	Brodowo
12	451	Bieganowo
12	2227	Bruczków
27	3486	Bogwidze i Kotarby
46	4353	Brudzewo
128	4811	Czerniejewo
9	1610	Chlebowo
14	2346	Czerlin
57	124	Czerwona wieś
18	732	Chwałkowo i Karmin
31	4211	Chotowo
45	2974	Chocicza
37	5213	Drążgów
10	207	Dębicz
34	1534	Drobnin
26	3499	Droszew
15	647	Fabianowo
12	1925	Gorzuchowo I. i II.
15	79	Grzymysławice
21	4405	Glinno
10	3168	Gwiazdowo

Nr. list zast.	bież. amort.
----------------	----------------

D o b r a.

29	2278	Górka kociolkowa
32	5404	Górzewo
70	3759	Gorastowo
34	4685	Gryżyna
26	4646	Gronówko
25	2932	Górka duchowna
23	3647	Łwno
19	4331	Kłony
22	3246	Krzeslice
12	2925	Koszuty
6	1763	Kanino
43	5481	Kawcze
22	1040	Kossowo
26	1952	Karniszewo
12	4432	Karczewo
17	4212	Lipnica
58	3728	Łaszczyn
13	1694	Łąg
15	3919	Lissowki
18	806	Łopienno
52	3025	Murzynowo kościelne
11	832	Mieliszewo
26	11	Modliszewko
7	2860	Marszałki
46	5173	Marszewo
56	4739	Nieczajna
13	2441	Ninino
28	3346	Niedźwiady
8	4023	Niemierzewo
40	5003	Nekla
16	3533	Niepruszewo
8	1744	Olbrachcice
16	1019	Pacholewo
19	5912	Przysieka niemiecka
22	5915	dito
16	1973	Podlesie kościelne
11	1942	Potulice
10	1101	Polążejewo
11	1140	Popowo Ignacewo
57	844	Pogrybów
83	4151	Pawłowice
222	1308	Rydzyńska
225	1311	dito
262	1348	dito
265	1351	dito
36	4771	Rogowo
42	4777	dito
13	1545	Rumiejki szlacheckie
34	1482	Rabin
25	4054	Siekowo
19	3349	Skórki I. i II.
47	5970	Szlachcin
13	4332	Stomczyce
12	5609	Skape
14	2275	Sokolniki wielkie
13	2480	Strzyżewko smykowe
38	2052	Twardowo
23	674	Taczanowo
23	4387	Tunowo
13	5429	Wierzyce
14	972	Wieczyn
19	1810	Wyszki
96	1832	Zerkowo
37	5328	Zielądkowo

D. na 100 Tal.

27	75	Bojanice
25	1426	Budziejewo
29	4497	Bieganin
10	482	Bozejewice
18	3435	Chlewo
22	998	Chrastowo
10	2174	Czechy
17	1601	Dalabuszki
20	1604	dito
10	1839	Dębowa Łęka II.
16	130	Długie
148	4260	Dakowy mokre
29	2344	Goniczki
15	1706	Goniembice
42	5669	Gąsawy
83	4157	Karsy
10	5128	Komorowo
17	3344	Konarzewo
220	1582	Leszno
45	1764	Morakowo
40	3839	Modliszewo
25	3420	Malpino
40	278	Nowe ogrody
16	3641	Ostrowieczno
108	4941	Obiezierz
13	1221	Polążejewo

(Dodatek.)

Nr list zast.	D o b r a.	Powiat.
bież. amort.		
16 175	Pijanowice	Krobia
41 4360	Padniewo	Mogilno
315 1462	Rydzyzna	Wschowa
326 1473	dito	dito
370 1517	dito	dito
52 5438	Rusocin	Szrem
23 2160	Sławno	Gniezno
27 715	Sowina kościelna	Pleszew
20 2008	Sławoszewo	dito
12 5405	Szyplowo	dito
61 5846	Siedlemin	dito
21 908	Szelejewo	Krotoszyn
22 34	Słowikowo i Gałczyn	Mogilno
23 4630	Ślomezyce	Września
25 4613	Świdnica II.	Wschowa
104 1699	Turwia	Kościan
13 400	Tarnowo	dito
51 2328	Twardowo	Pleszew
19 539	Ustaszewo	Wągrowiec
181 4311	Wojnowice	Buk
36 1373	Wargowo	Oborniki
19 3084	Wilkonice	Krobia
37 3810	Zydowo	Gniezno
48 615	Zrenica	Sroda

E. na 40 Tal.

36 2722	Brodnica	Szrem
80 1032	Bzowo	Czarnków
24 4256	Białeżyce	Września
111 3941	Bendlewo	Poznań
21 987	Bednary	Sroda
14 2449	Czechy	Gniezno
21 3469	Chlewo	Ostrzeszów
33 4243	Chwalibogowo	Września
21 1935	Dalabuzki	Kościan
64 3825	Dłoń v. Dłonie	Krobia
61 1213	Gutowy wielkie	Września
30 2584	Goniczki	dito
25 730	Graboszewo kościelne	dito
156 4066	Gorastowo	Kościan
60 5349	Gorzyczki	dito
37 5070	Grabkowo	Krobia
12 2826	Gurówko	Gniezno
18 5382	Grudzielec	Pleszew
24 3760	Imielinko	Wągrowiec
29 3755	Jaroszewo	dito
19 4182	Jankowo	Gniezno
33 2796	Kołaczkowo	dito
57 2491	Karniszewo	dito
24 5402	Konarskie	Szrem
26 4932	Kamieniec	Kościan
19 1416	Konino	Buk
50 4755	Kazmierz	Szamotuły
238 1883	Leszno	Wschowa
242 1887	dito	dito
37 4132	Lipowiec	Krotoszyn
21 3774	Lukowo	Wągrowiec
66 2344	Lubczyzna	Ostrzeszów
39 1515	Marcinkowo dolne	Mogilno
16 3513	Murzynowo leśne	Sroda
19 1313	Mieleszyn	Gniezno
36 2696	Międzylisie	Wągrowiec
49 3971	Myszkowo	Szamotuły
77 822	Miłosław	Września
35 3461	Malpino	Szrem
42 5361	Mórka	dito
40 5395	Nieszawa	Oborniki
60 4887	Niegolewo	Buk
66 4804	Nekla	Sroda
48 1183	Nowa wieś	Wschowa
20 2267	Olbrachcice	dito
53 315	Owieczki	Gniezno
80 342	dito	dito
21 3629	Ostrowieczno	Szrem
34 5088	Pomarzany kościelne	Gniezno
30 5411	Przysieka niemiecka	Kościan
25 1166	Posadowo	Buk
25 3211	Przystanki	Szamotuły
38 3238	Piersko	dito
30 1529	Paryż	Wągrowiec
31 1530	dito	dito
37 2502	Podlesie kościelne	dito
57 4578	Przybysław	Września
377 1794	Rydzyzna	Wschowa
385 1802	dito	dito
390 1807	dito	dito
395 1812	dito	dito
434 1851	dito	dito
438 1855	dito	dito
441 1858	dito	dito
71 4654	Rogowo	Mogilno
63 2662	Rusiborz	Sroda

Nr list zast.	D o b r a.	Powiat.
bież. amort.		
27 881	Strykowo	Poznań
28 882	dito	dito
12 1610	Słaborowice	Odolanów
19 5423	Strzydzewo	Pleszew
22 5426	dito	dito
23 1539	Starogród	Krotoszyn
26 5066	Starkowiec	dito
88 112	Stołężyn	Wągrowiec
23 2975	Strzyżewko smykowe	Gniezno
28 5321	Sarbia	Szamotuły
74 3403	Sławno	Czarnków
75 3404	dito	dito
49 4210	Siekowo	Kościan
11 4823	Sepienko I.	dito
13 854	Splawie	dito
39 4403	Tunowo	Wągrowiec
71 2884	Tarnowo	Sroda
71 1698	Wróblewo	Szamotuły
16 3643	Wroneczyn	Sroda
15 1512	Wiewioryczyn	Mogilno
86 4733	Wijewo	Wschowa
11 5477	Wieszkowo v. Wielkowo	Kościan
39 4748	Zerniki	Szrem
38 1489	Zegocin	Pleszew

F. na 20 Tal.

44 986	Arcugowo	Gniezno
46 3068	Bogwidze i Kotarby	Pleszew
16 4409	Boguszyn	dito
31 2920	Buszewo	Szamotuły
16 417	Bożejewice	Szubin
67 1760	dito	dito
60 4337	Budziszewo	Oborniki
237 3901	Czerniejewo	Gniezno
239 3903	dito	dito
17 1742	Czechy	dito
102 2812	Chorynia	Kościan
56 51	Dąbrowa	Wągrowiec
29 3936	Grembanin	Ostrzeszów
92 1977	Gembice	Czarnków
27 2828	Gwiazdowo	Sroda
78 2871	Gołuchowo	Pleszew
35 2981	Jaroszewo	Wągrowiec
60 4030	Jasienie	Kościan
79 1630	Krosna	Szrem
57 920	Kossowo	Krobia
64 3813	Lipno	Kościan
31 4055	Lutynia	Krotoszyn
35 2956	Marcinkowo górne	Mogilno
54 1899	Mszyczyn	Szrem
74 3990	Nekla	Sroda
75 272	Nowe ogrody	Wschowa
27 452	Odraważ	Gniezno
19 982	Ossowo	Września
26 1570	Olbrachcice	Wschowa
72 403	Prusim	Międzychód
48 1796	Podlesie kościelne	Wągrowiec
53 1801	dito	dito
69 2772	Popowo polskie	dito
72 1728	Piechanin	Kościan
24 1533	Parczewo	Odolanów
31 3545	Pomarzanyowice	Sroda
474 1136	Rydzyzna	Wschowa
519 1181	dito	dito
521 1183	dito	dito
27 4058	Radlin	Pleszew
32 574	Sowina kościelna	dito
19 328	Splawie	Kościan
14 4136	Strzelce	Krobia
93 1564	Stworno	dito
175 2438	Smielowo	Września
60 379	Strykowo	Poznań
57 232	Sokolniki małe	Szamotuły
79 4590	Szlachcin	Sroda
33 3376	Turostowo	Gniezno
36 544	Unia	Września
210 3331	Wojnowice	Buk
15 4610	Wieszkowo v. Wielkowo	Kościan
57 504	Węgorzewo	Gniezno
19 846	Wiewioryczyn	Mogilno
77 639	Wiśniewo	Wągrowiec
118 2605	Wojciechowo i Łowencice	Szrem
280 1703	Żerkowo	Września

Wypowiadając wyżej wyrażone listy zastawne niniejszem, wzywamy posiadzcicieli tychże, aby takowe w stanie do kursu usposobionym z należącemi do nich kuponami od Sw. Jana 1854. pod unięknieniem wydać się mającego na ich koszt wywołania publicznego, już w nadchodzącym terminie wypłaty prowizyi za Boże narodzenie roku bieżą-

cego, mianowicie w czasie od 21. Stycznia do 4. Lutego 1854. zrana od 9. do 12. godziny, do kasy naszej za odebraniem udzielić się mającej na to rekognicyi, złożyli i następnie imienną wartość złożonych listów zastawnych w gotowiznie od dnia 2. do 16. Lipca 1854. zrana od godziny 9. do 12stęj odebrali.

Kto rekognicye lub gotowiznę za nią pocztą nadesłane mieć sobie życzy, przedź takowe odebrać nie może, jak 8 dni po upływie ustanowionych powyżej terminów, skoro o to 14 dni pierwej uczyni na piśmie wniosek i załączy rekognicyę lub też list zastawny.

Przytęm zwracamy uwagę na to, że listy zastawne do kursu nieusposobione, zamiejscowym interesentom na ich koszt zwrócone zostaną celem usposobienia ich do obiegu publicznego. Tudzież na to, że kasa nasza nie zajmuje się wymianą talonów na nowe arkusze kuponowe, i że zatęm interesenci nie powinni nadsyłać z listami zastawnymi i rekognicyami talonów, ale raczćj mają się z niemi w celu odebrania nowych kuponów zgłaszać bezpośrednio do kasy Prowincyalnej Ziemstwa w miejscu.

W końcu przypomina się posiadaczom wylosowanych w terminach dawniejszych, a dotąd niezłożonych $3\frac{1}{2}$ - procentowych listów zastawnych, a mianowicie:

Nr list zast.	D o b r a.	Powiat.	Termin wylosowania.
bież. amort.			

A. na 1000 Tal.

9 5483	Baranowo A. i B.	Ostrzeszów	SJ. 53
7 5481	dito	dito	BN. 53
3 1617	Chwałkowo	Krobia	SJ. 53
6 76	Czerwona wieś	Kościan	BN. 52
2 3610	Droszew	Pleszew	SJ. 53
88 1957	Dobrojewo	Szamotuły	dito
7 6348	Dąbrowka	Oborniki	dito
6 6347	dito	dito	BN. 50
14 5988	Głębokie	Sroda	SJ. 53
2 4789	Gryżyna	Kościan	dito
3 3413	Kociszewo	Międzyrzecz	dito
4 2470	Konino	Szamotuły	BN. 52
3 5201	Nekla	Sroda	SJ. 51
1 686	Ocięż I. i II.	Odolanów	SJ. 45
3 3262	Popowo polskie	Wągrowiec	SJ. 53
4 6195	Rogaszyce	Ostrzeszów	BN. 49
2 310	Szymankowo	Oborniki	BN. 52
3 2399	Twardowo	Pleszew	SJ. 53
2 2398	dito	dito	SJ. 51
2 3685	Wituchowo	Międzychód	SJ. 53
4 8073	Wojciechowo et Łowencice	Szrem	dito
5 2729	Wysiny	Chodzież	dito
43 4213	Wrotkowo	Krotoszyn	dito
2 1098	Wiśniewo	Wągrowiec	dito
4 5698	Włociejewki	Szrem	SJ. 52
2 722	Zrenica	Sroda	SJ. 53
55 4119	Żegocin	Pleszew	dito
2 2524	Zadory	Kościan	dito

B. na 500 Tal.

11 2692	Bieganowo i Bor-	Września	SJ. 53
44 2062	kowo Białe i Skoraczewo	Kościan	BN. 52
11 1179	Ciechel	Pleszew	SJ. 51
11 1243	Czarnysad	Krotoszyn	BN. 50
44 3050	Chocicza	Pleszew	BN. 51
26 5367	Drążgowo	Sroda	SJ. 53
16 2133	Domasław wielki	Wągrowiec	dito
75 3866	Dakowy mokre	Buk	dito
9 1609	Dalabuzki	Kościan	dito
21 1311	Dobrojewo	Szamotuły	BN. 50
35 1325	dito	dito	BN. 51
27 5616	Gorzewo	Oborniki	SJ. 53
65 3814	Gorastowo	Kościan	dito
10 1264	Golanice	Wschowa	BN. 50
7 1833	Jarosławiec	Sroda	SJ. 51
14 2408	Kołaczkowo	Gniezno	SJ. 53
33 1993	Lubczyzna	Ostrzeszów	dito
11 3409	Lukowo	Wągrowiec	dito
26 513	Lubasz	Czarnków	SJ. 49
101 1590	Leszno	Wschowa	SJ. 51
76 1565	dito	dito	BN. 49
94 4544	Osiek	Kościan	SJ. 53
20 3565	Otus	Buk	dito
15 4024	Ossowiec	Mogilno	BN. 52
15 2140	Podlesie kościelne	Wągrowiec	SJ. 53
13 2833	Popowko	Oborniki	dito
13 6153	Piątkwko czarne	Sroda	BN. 52
13 5818	Potrzonowo	Oborniki	dito
12 1250	Pacholewo	dito	BN. 48

Nr. list zast.		Dobra.	Powiat.	Termin wylosowa nia.
bież.	amort.			
16	554	Recz	Wągrowiec	SJ. 53
23	2272	Rusiborz	Sroda	dito
35	4873	Rogowo	Mogilno	dito
10	3547	Radłowo	Września	dito
24	2273	Rusiborz	Sroda	SJ. 52
9	5853	Skape	Września	BN. 51
13	2890	Tucempel	Międzychód	SJ. 53
69	5944	Tursko	Pleszew	dito
47	1476	Targowa górką	Sroda	dito
48	5239	Trzuskotowo	Poznań	dito
18	2675	Węgierki	Września	BN. 52
10	1874	Winnagóra	Sroda	dito
15	2243	Wszółow	Pleszew	SJ. 53
15	1440	W argowo	Oborniki	dito
22	5781	Zalesie małe	Krotoszyn	dito
9	2144	Zbytka	Wągrowiec	SJ. 52

C. na 200 Tal.

18	1124	Arcugowo	Gniezno	SJ. 50
34	643	Brody	Buk	SJ. 53
140	5733	Chociszewice	Krobica	dito
56	123	Czerwona wieś	Kościan	dito
11	3014	Chlewo	Ostrzeszów	SJ. 52
13	3122	Chładowo	Gniezno	dito
32	1230	Chwałkowo	Krobica	BN. 50
9	206	Dębicz	Sroda	SJ. 53
35	3445	Dłoń vel Dłonie	Krobica	BN. 52
11	118	Długie	Wschowa	dito
39	1082	Dobrojewo	Szamotuły	SJ. 52
17	4267	Dobczyn	Szrem	dito
46	720	Gaj	Szamotuły	SJ. 53
37	5510	Górka	Krotoszyn	dito
7	1194	Jankowo	Pleszew	BN. 50
29	2117	Konino	Szamotuły	SJ. 53
31	1154	Kasinowo	dito	BN. 52
8	1263	Łęg	Pleszew	SJ. 50
36	4999	Nekla	Sroda	SJ. 53
111	4751	Nowe ogrody i Długie	Wschowa	dito
11	61	Owiczki	Gniezno	dito
73	5181	Owinka	Poznań	BN. 51
4	1600	Ostrowite	Mogilno	BN. 50
7	5873	Oporzyn	Wągrowiec	SJ. 51
12	1709	Parczewo	Odolanów	BN. 52
12	2071	Rokitnica	Poznań	SJ. 53
194	1280	Rydzyzna	Wschowa	BN. 52
13	2072	Rokitnica	Poznań	dito
15	4334	Słomczyce	Września	SJ. 53
13	2033	Staw	dito	dito
41	5964	Szlachein	Sroda	dito
8	3660	Sanniki	dito	dito
37	3517	Szłaskowo	Krobica	BN. 52
5	342	Strykowo	Poznań	dito
6	1076	Słaborowice	Odolanów	BN. 51
13	5918	Sulencin	Sroda	BN. 50
5	5413	Weskowo	Krobica	SJ. 53
44	4884	Wijewo	Wschowa	dito
38	1179	Wróblewo	Szamotuły	dito
39	1180	dito	dito	SJ. 52
22	3370	Żydowo	Gniezno	BN. 51

D. na 100 Tal.

37	2364	Bąblin	Oborniki	SJ. 53
46	684	Brody	Buk	dito
38	3923	Bogwidze i Ko-	Pleszew	dito
		tarby		
29	1057	Bobrowniki A.	Ostrzeszów	BN. 52
28	1004	Chrustowo	Września	SJ. 53
33	2692	Czerlin	Wągrowiec	BN. 51
17	3545	Chładowo	Gniezno	SJ. 52
30	44	Dąbrowa	Wągrowiec	SJ. 53
70	1220	Dobrojewo	Szamotuły	dito
105	5154	Drzeczko	Wschowa	dito
30	2290	Doruchowo	Ostrzeszów	dito
31	1838	Dębowałęka I.	Wschowa	BN. 52
58	1208	Dobrojewo	Szamotuły	SJ. 51
11	1239	Grab	Pleszew	SJ. 53
10	1238	dito	dito	BN. 52
15	2060	Goluń	Sroda	SJ. 50
17	3274	Jarogniewice	Kościan	SJ. 53
18	3275	dito	dito	dito
29	1893	Jarosławiec	Sroda	dito
9	1337	Jankowo	Pleszew	dito
10	1338	dito	dito	dito
40	3568	Jurkowo	Kościan	dito
27	3796	Jaroszewo	Wągrowiec	dito
55	2951	Krajewice	Krobica	dito
61	2416	Konino	Szamotuły	dito
35	5736	Kurcewo	Pleszew	dito
104	4271	Ludomy	Oborniki	dito
25	4474	Lubiatowko	Szrem	BN. 52
11	2004	Lubonia	Wschowa	SJ. 50

Nr. list zast.		Dobra.	Powiat.	Termin wylosowa nia.
bież.	amort.			
44	1763	Morakowo	Wągrowiec	SJ. 53
43	5980	Magnuszewice	Pleszew	dito
91	5996	Mchy	Szrem	BN. 52
36	1105	Marcinkowo dolne	Mogilno	dito
39	2375	Mszyce	Szrem	dito
26	1632	Młynów	Odolanów	SJ. 52
37	3445	Macewo	Pleszew	dito
29	1048	Oporowo	Szamotuły	SJ. 53
10	1242	Ossowo	Września	BN. 52
16	2432	Orpiszewek	Pleszew	dito
16	1652	Oborzyska	Kościan	SJ. 52
21	3132	Poklatki	Sroda	SJ. 53
23	5867	Piatkowo czarne	dito	dito
27	6027	Pakosław	Buk	SJ. 52
16	1937	Parczewo	Odolanów	dito
19	1270	Popowo Ignacewo	Gniezno	BN. 51
19	2208	Potulice	Wągrowiec	BN. 52
9	2347	Rakowka	Szrem	SJ. 53
22	2354	Rokitnica	Poznań	dito
371	1518	Rydzyzna	Wschowa	dito
373	1520	dito	dito	dito
372	1519	dito	dito	BN. 52
374	1521	dito	dito	SJ. 52
92	5453	Rakoniewice	Babimost	BN. 52
42	2639	Runowo	Wągrowiec	BN. 51
32	2461	Siekierki	Sroda	SJ. 53
43	4435	Siekowo	Kościan	dito
20	2836	Strzyżewko smy-	Gniezno	dito
		kowe		
26	2014	Sławoszewo	Pleszew	dito
22	2838	Strzyżewko smy-	Gniezno	SJ. 52
		kowe		
36	5542	Świątkowo	Wągrowiec	BN. 51
78	5629	Strykowo	Poznań	BN. 49
9	1203	Słaborowice	Odolanów	BN. 50
11	1205	dito	dito	dito
9	1895	Strzeszki	Sroda	SJ. 51
85	4069	Smogorzewo	Krobica	BN. 52
73	3376	Sławno	Czarnków	dito
55	416	Strykowo	Poznań	dito
29	3234	Tucempel	Międzychód	dito
41	2318	Twardowo	Pleszew	SJ. 50
20	3085	Wilkonice	Krobica	SJ. 53
27	607	Wyganowo	Krotoszyn	dito
55	828	Wiśniewo	Wągrowiec	dito
88	5369	Wierzonka	Poznań	SJ. 51
53	1318	Wróblewo	Szamotuły	BN. 50
153	4283	Wojnowice	Buk	SJ. 51
47	5427	Zieladkowo	Oborniki	SJ. 53
13	3668	Złotniki	Sroda	dito
121	386	Zakrzewo	Krobica	dito

E. na 40 Tal.

101	3931	Bendlewo	Poznań	SJ. 53
100	2418	Białcz i Skora-	Kościan	dito
		czewo		
117	4937	Baranowo A. i B.	Ostrzeszów	dito
29	3093	Bieganowo i Bor-	Września	dito
		kowo		
69	1722	Brodowo	Sroda	SJ. 52
35	1476	Bobrowniki A.	Ostrzeszów	dito
22	3713	Chlastawa	Międzychód	SJ. 53
27	4551	Chyby	Poznań	dito
37	2153	Dębowałęka I.	Wschowa	dito
50	4927	Drzazgowo	Sroda	BN. 51
34	2739	Góra	Poznań	SJ. 53
51	1408	Gutowy	Pleszew	BN. 52
56	1779	Jankowice	Poznań	dito
65	2637	Konino	Szamotuły	SJ. 53
61	3058	Krajewice	Krobica	dito
62	3059	dito	dito	SJ. 52
116	4031	Łaszczyn	dito	SJ. 53
232	1877	Leszno	Wschowa	dito
233	1878	dito	dito	dito
34	2652	Lubonia	dito	dito
51	4595	Lipno	Kościan	dito
26	1294	Lopienno	Wągrowiec	dito
82	840	Łęka wielka	Krobica	dito
52	2911	Lussowo	Poznań	SJ. 52
24	4870	Lutynia	Krotoszyn	dito
25	4871	dito	dito	dito
51	2910	Lussowo	Poznań	BN. 51
41	3172	Mnichy	Międzychód	SJ. 53
59	4797	Nekla	Sroda	dito
60	4798	dito	dito	dito
31	2945	Ninino	Oborniki	dito
54	316	Owiczki	Gniezno	dito
19	1984	Oborzysko	Kościan	dito
34	2817	Obora	Gniezno	SJ. 51
18	2265	Olbrachcice	Wschowa	SJ. 52
30	1548	Pacholewo	Oborniki	SJ. 53

Nr. list zast.		Dobra.	Powiat.	Termin wylosowa nia.
bież.	amort.			
20	1626	Polażewo	Sroda	BN. 52
22	1662	Popowo Ignacewo	Gniezno	dito
52	5135	Przylepki	Szrem	dito
32	5505	Pakosław	Buk	dito
19	1625	Polażewo	Sroda	SJ. 51
67	1990	Rabin	Kościan	BN. 50
401	1818	Rydzyzna	Wschowa	SJ. 51
24	878	Strykowo	Poznań	SJ. 53
34	58	Stoleżyn	Wągrowiec	dito
79	103	dito	dito	dito
67	5451	Szlachein	Sroda	BN. 52
39	63	Stoleżyn	Wągrowiec	dito
26	880	Strykowo	Poznań	dito
33	701	Sokolniki małe	Szamotuły	BN. 51
22	5200	Skape	Września	BN. 49
22	1538	Starogród	Krotoszyn	SJ. 50
184	4109	Wojnowice	Buk	SJ. 53
28	2218	Wszemborz	Września	BN. 49
29	1484	Wieczyn	Pleszew	SJ. 51
188	2359	Zerkowo	Września	SJ. 53
191	2362	dito	dito	SJ. 51

F. na 20 Tal.

48	3725	Czekanów	Odolanów	SJ. 53
117	2827	Chorynia	Kościan	dito
45	995	Domasław mały	Wągrowiec	dito
83	1272	Drzewce i Czar-	Krobica	dito
		kowo		
42	2488	dito	dito	SJ. 52
30	1258	Dalabuszki	Kościan	dito
50	1788	Domasław wielki	Wągrowiec	SJ. 50
29	3520	Grabonóg	Krobica	SJ. 53
49	2028	Góra	Poznań	BN. 52
67	2653	Górka duchowna	Kościan	BN. 51
54	919	Golanice	Wschowa	dito
103	2393	Grzybowo i Chra-	Gniezno	SJ. 52
		nowice		
62	3806	Gryżyna	Kościan	dito
51	2798	Jurkowo	dito	SJ. 48
39	1496	Jarosławiec	Sroda	SJ. 51
56	3320	Kochłowy	Ostrzeszów	SJ. 53
44	4417	Kurcewo	Pleszew	BN. 52
37	1933	Lubonia	Wschowa	SJ. 51
116	3305	Ludomy	Oborniki	dito
141	2736	Murzynowo kośc.	Sroda	SJ. 53
63	1422	Mikołajewice	Gniezno	SJ. 52
146	689	Pogrzybowo	Odolanów	SJ. 53
40	2507	Popówko	Oborniki	dito
33	1583	Pieruszyce	Pleszew	dito
45	3404	Popowo tomkowe	Gniezno	BN. 52
27	970	Polażewo	Sroda	dito
31	1590	Piotrowo	Poznań	dito
25	968	Polażewo	Sroda	SJ. 51
70	2773	Popowo polskie	Wągrowiec	SJ. 52
50	955	Rudki	Szamotuły	SJ. 53
113	4195	Rakoniewice	Babimost	dito
42	1608	Sławoszewo	Pleszew	dito
38	3228	Skoraczewo	dito	dito
52	1492	Sławniki	Odolanów	dito
36	1854	Staw	Września	dito
28	4436	Sworowo	Krobica	BN. 52
11	1093	Targowa górką	Sroda	BN. 50
187	4201	Taczanowo	Pleszew	BN. 49
56	3706	Usarzewo	Sroda	SJ. 53
277	1700	Zerkowo	Września	dito
97	721	Wonieś v. Woj-	Kościan	SJ. 50
		niec		
46	2988	Zydowo	Gniezno	SJ. 49
278	1701	Zerkowo	Września	SJ. 51
279	1702	dito	dito	dito

ich złożenie do kasy naszej i odebranie za takowe przypadającego kapitału z tym nadmienieniem, że według wspomnianego rozkazu gabinetowego prekluzja z prawem realnym do wyrażonej w niezłożonych listach zastawnych hypoteki szczególnej wyznaczoną i waluta do naszego depozytu wzięta została.

Poznań, dnia 6. Grudnia 1853.

Dyrekcya Generalna Ziemstwa.

Księgarnia **Zupańskiego** odebrała znaczny dobór **obrazków** uader misterniej roboty z modlitwami polskimi.

Swój skład **przedniego rumu z Jamaiki, prawdziwy Mandarin-arak w nietkniętych flaszach,** który się rzadko w handlu znajduje, tudzież **poncz z rumu i araku** poleca do łaskawego uwzględnienia
Jakób Appel.